

Ала все пак той трябваше да почне нещо и като захвърли гимназиалната си диплома, постъпи в един тютюнев склад. И тук пред него блесна за пръв път златният мираж на тютюна. Тук му се стори, че със своя ум и презрение към хората можеше да властва над тях.”⁴

В този доста дълъг цитат Димов показва на читателите *логиката* в избора на своя герой Борис Морев. Това е неистовият стремеж да се измъкнеш от затъпяващата провинциална посредственост, от лишенията, от житейската обреченост да останеш на социалното дъно. Това е човешкият порив да постигнеш нещо повече, защото желанието е подплатено с възможностите, които дават силната воля, знанията и не на последно място – липсата на скрупули. Те биха били пречка в света, към който средният син на Редингота се стреми. Неговата амбиция се подклажда и от факта, че в недостъпния свят на едрият капитал има както могъщи хора – изискани и мълчаливи, така и случайно попаднали парвенюта – поразяващи със своя шум и простация – „груби и безогледни като джамбази по панаирите, но успели да станат собственици на петдесет или сто милиона”.⁵ Тогава защо един млад човек с погъвкави отношения с околните, с остра мисъл и силна воля да не постигне поне същото, ако не и повече? Димов пише: „По цели нощи той разсъждаваше върху това и тютюнът се превърна в огнена мечта, която изгаряше въображението му.”⁶

Така писателят изгражда образ на човек със силна воля и доминираща една страст – към печелене на пари и съпътстващата ги власт, което може би дори е по-съществено. Мисля, че тук е удачно да се прокара паралел между Борис Морев и отец Ередия от „Осъдени души”. В своето изследване „Романите на Д. Димов. Начало на нов художествен синтез” Лидия Симеонова отбелязва, че и двамата герои се отличават със своята „нечо-

⁴ Димов, Д. Цит. съч., с. 23.

⁵ Пак там.

⁶ Пак там.